

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

ne possessionis. l. traditio. de acq. rer. domi. & l. traditionibus de pactis: & in instrumēto non fuit appositum pactum p̄stituti, & sic nō fuit facta ficta traditio, sed solū appositū pactū de ingrediendo, & apprehendendo possessionē post mortē, & euentū p̄donis, ex qua apprehensione, & ingressu, & nō ex simplici cā, seu titulo ius, seu dñiū acquiritur. ¶ Aliud ēt non obstat, quod, ut intellexi, quidam aduocatus partis aduersæ in partibus adducebat, p̄ quod dicebatur cōsiliū meū decimum confundi, uidelicet allegando tex. in d. l. 2. §. id quoque. ff. de colla. bono. iuncta. d. l. si filius, ut ēt videtur voluisse gl. in d. l. nec emancipati. C. de colla. quia r̄detur primo, q̄ t̄ quoad acquirēdū alteri, puta patri, aut domino inspicitur tempus stipulationis, & non conditionis. d. l. si filius. & d. l. 2. §. id quoque, sed quoad acquirēdū ipsi stipulatori, hoc eff. filio inspicitur tēpus conditionis. d. l. paulus. & probatur in l. si rē meā. ff. de verb. ob. & est de mente Bal. in d. l. si filius, & in l. si seruus communis. de stipula. seruo. & sentit gl. in d. l. si filius. allegando d. l. si rem: Nos aut̄ sumus in casu, in quo querendū est filię, & nō patri, ut p̄stat, ergo &c. Secundo respōdeo, q̄ aut̄ id, quod sub p̄dōne debetur, potest impleri & uiuō, & mortuo patre, & id confertur, quia potuit patri acquiri, & ita loquit̄ tex. in d. §. id quoque, aut sub cōdōne omnino extitit post mortē patris, & id non confertur, quia non potuit patri acquiri, ita Bar. in l. pen. ff. de colla. bon. & rō diuersitatis colligitur ex iis, quę supra dicta fuerunt, ex mente Bal. Alex. & aliorum, qui simpliciter cum Bal. pertranseunt. Et ita concludo ultra alia, quę dicta fuere in consilio decimo, in quo rectē consuluisse existimo.

LAUS DEO.

S V M M A E.

- 1 Promissio facta simpliciter absque expressione alicuius causę censetur facta ex causa donationis.
- 2 Pater emens rem pro filio simpliciter uoluisse donare presumitur.
- 3 Donatio siue expressa, siue presumpta inter patrem, & filium in potestate non ualeat in uita patris irrevocabiliter, sed morte illius confirmatur.
- 4 Nisi ea tacite, uel expresse fuerit reuocata, & quomodo reuocari dicatur.
- 5 A voluntate presumpta, & a iure speciali facile receditur.
- 6 Dicitio dummodo importat modum.
- 7 Modi effectus, & natura.
- 8 Satisfactio frustra prestat, quę prestita nihil releuat.
- 9 Donatio non presumitur ex perceptione fructuum solita facta sciente, & patiente domino.
- 10 Donatio in dubio non presumenda.

E P I T O M E.

PROMISSIONEM factam filię in potestate esse inter ipsos donationem presumptam, & ex eo, q̄ pater in testamento suo filios, seu filias omnes equaliter instituerit, & uoluerit eos in bonis suis equis portionibus succedere debere, & illa inter eos esse cōmunia, cenferi reuocatam adeo, q̄ morte patris postea confirmari non potuerit, hic probatur.

C O N S I L I U M L V.

ITA filia familias debitorum Sempronii in libris mille, & centum pro residuo cuiusdam fundi per eam empti p̄xit matrimonium cum Caio, illiq; fundum emptum in dotem dedit, pater autem ipsius Titie promisit eam, & maritum indemnes eximere, & conseruare a solutione dicti pretij, dummodo remaneat ipsi patri tot fructus cuiusdam possessionis p̄ dictam Titiam conductę, ex quibus possit se indemnem a dicta solutione conseruare: Quo contractu facto, Titia cessit iura patri in dicta possessione, deinde ipsamet soluit certam pecuniarum summam dicto Sempronio creditori, ut supra, nulla patri protestatiōe facta,

ac etiam uiuens in communione cum patre factę possessionis, ex quibus pater debebat indemne conseruari, habuit: Dubitatur modo, ex quo pretiam non stetit, cum ex eius parte cessio facta nec constet patrem fuisse modo aliquo impeditum quominus potuerit fructus percipere, an pater eius haredes teneantur indemnem conseruare Titiam filiam a solutione dictarum librarum, & centum, & an compensari debeant fructus, si barentur accepti a dicta Titia filia patre p̄stati consentiente, an uerō potius donati dici debeant comprehendendo utramque difficultatem, pauca dico, qm̄ ēt in paucis ueritas consistit, concludere esse arbitror q̄ haredes patris non teneantur conseruare Titiam p̄dictam indemnem a dictis libris, & cētum promissis pro residuo pretij dictę possessionis per ipsam Titiam emptę, quoniam si uoluerit dicere patrem fuisse ipsi Titie obligatum ex p̄statiōe illi facta per patrē, ut supra, necesse est p̄ponere talem promissionem continuissē, & conseruare causam donationis inter patrem, & filiam, p̄t̄ promissio facta simpliciter absque expressione cuius causę censetur facta ex causa donationis. 2. §. si quis cum gl. & ibi Bar. ff. de excep. doli. & de indebito. ff. de proba. tum quia p̄t̄ pater emendo pro filia simpliciter presumitur uoluisse donare l. filie cum ibi not. C. famul. hercis. Sed hoc est in p̄t̄tissimi, q̄ t̄ donatio expressa, siue presumpta, & filiam in potestate in uita patris non irrevocabiliter, sed morte illius cōfirmatur, ut et̄ sus clarus in d. l. filie, ibique Doc. oēs, & per Bar. alios in l. frater a fratre. ff. de cond. indeb. ergo si diceretur, patrē Titie esse mortuum, & p̄p̄ huiusmodi donationem fuisse ad utilitatem Titie firmatam, responderetur, q̄ t̄ presumpta donationis tans ex emptione facta per patrem nomine filię, sapit quandam ultimam uoluntatem, confirmat morte patris, nisi ea fuerit tacite, uel expresse reuocata: Et dicitur reuocata, quando pater postea manu proposuit. d. l. filie. & pater dicitur mutasse p̄p̄tum quoad effectum reuocationis dictę donationis quando usus fuit uerbis generalibus, quia t̄ facta luntate presumpta, & a iure speciali receditur. l. prin. ff. de leg. 2. ut quia pater postea testamentum cerit, & filias omnes equaliter instituerit, dispōdo. n. q̄ bona sua sint inter filias cōia, & in illis succedant, constat patrem mutasse p̄p̄tum, & uocasse illam donationem presumptam uni ex filiabus, hoc est Titie factam, nā ante mortem patris quod pater promisit pro filia rem emendo, ad huc esse in dominio, & in bonis patris, ergo illud app̄tione bonorum patris continetur: ita uolunt carpo Sali. & Bal. in d. l. filie. circa princ. & hoc suadet naturalis æquitas, & par charitas, & affectio filiarū arguendo. l. illud. C. cōia utriusque iudi. & Sali. ibi inquit esse uerius, & æquius. Præterea pater dictę Titie promisit ipsam conseruare indēnē, ut supra, dūmodo si patri remaneat ius conductionis possessionis conductarum ab ipsa Titia ad effectū, ut pater possit & cum fructibus introitibus, & lucris illarū se inde releuare, ex quibus clarē ifertur, q̄ dicta promissio facta per patrē fuit modalis, nam t̄ dictio dummodo portat modum. l. cum ab eo. ff. de p̄h. emp. & Bart. qbus. §. terminus. l. 2. col. ff. de p̄di. & demō. t̄ effectū, & natura est, qm̄ modus respicit fauorem filius, q̄ modū dēt adimplere, sed illius, cuius respicit adimplēdus, q̄ is, q̄ modū adimplere debet, ut possit cū effectū agere, nisi realiter, & cū effectū dēt modū adimplerit, aut de adimplendo illi p̄t̄tē satisfeciderit, ut latē h̄t per Bart. per illum tex. &c.

Stemilins in pen. & ult. col. Sed dicta Titia modum adiecti perfecti non adimpleuit, nec etiā de imple-
do illi satisfecit, immo amplius cū effectu nō potest
satisfacere, quia finita fuit locatio, unde frustra dicta
satisfactio praestaretur, & frustra praestatur satisfactio,
quae praestita non operatur, nihilq; releuat. I. haec stipu-
latio. §. diuus. ff. ut leg. nom. cau. & l. aliqn. §. si sub cō-
ditione. ff. ad uell. ergo &c. Nec obstat, q̄ Titia patri
cesserit, dimiserit, ac relaxauerit ius cōductionis, qm̄
modus ita non dē perfectē adimpleri, tum quia cessio
non fuit facta in forma, qua mediante pater potuerit
agere iuxta ea, quae habentur in l. si. C. manda. tū quia
Titia iueniendo ijs, quae patri promiserat, habuit, &
percepit omnes fructus dictarū possessionum condu-
ctarū, illosq; in suam utilitatē conuertit, ex quibus pa-
ter nō potuit se indemnē à dicta sua promissione rele-
uare, & sic constat ipsam modū nō adimpleuisse, sed
potius actū primum fecisse, per quē modus non dē per-
fectē adimpletus, ad tradita per Bar. in d. §. stemilins.
& ideo Titia cū effectu agere non potest. Non obstat,
q̄ Titia fructus percepit, sciente, & patiente patre, &
pater penide. ff. ac si pater illos percepisset, quia vñ il-
los Titia donasse, nam respōdetur primo, q̄ ipsa Ti-
tia filia fructus percepit, ueluti solita, & consueta erat
percepere, & pater non tanquam sibi à patre donatos,
& ideo donatio primum non potest. l. 2. §. si quis. ff. de excep-
t. doli. & argum. l. continuus. §. cum ita. ff. de uerb.
oblig. Secundo dico, q̄ in dubio nunquam est prae-
sumenda donatio. l. cū de indebito. ff. de proba. l. cam
panus. ff. de oper. liber. & l. cū aurū. ff. de solutio. Ter-
tio dico, opposito obij. praedictio ueritatis posse do-
nationē in casu nostro primum ex scientia, & patientia
patris, in eo quod sumus inter patrē, & filiā in potesta-
te, talis donatio praesumpta ab initio nō ualet irreuo-
cabilitate, sed morte patris confirmatur. d. l. filia. & pa-
ter mutale propositū in casu nostro cēsetur eo ipso,
quod in testamento suo uoluit filias aequaliter sibi suc-
cedere in bonis suis per ea, quae uoluit Salic. post Bal.
in d. l. filia. circa princ. Ex praedictis itaq; arbitror co-
heredes reos conuentos de iure fore, & esse à petiti-
one dictae Titiae absolueudos. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Donatio dicitur, ubiqueque soluitur indebitum omni iure.
- 2 Legatum, seu relictum factum à testatore, uel moriente in mi-
nus solenni uoluntate non debetur ciuilitate, sed solum natu-
raliter. Maxime, quando de illo constat per confessionem hære-
dis, qui erat ab intestato successurus. num. 14.
- 3 Et quando nec naturaliter debitum dicatur. num. 21. & 28.
- 4 Obligatio ciuilis, & naturalis ortus impeditur per prohibiti-
onem legi, & statuti.
- 5 Promissi facta, nulla solemnitate requisita forma seruata, pro-
mittenti nec ciuilitate, nec naturaliter obligat.
- 6 Defectus forma maior est, quam defectus materiae.
- 7 Vfusfructus quoque donari potest.
- 8 Donari id dicitur, quod nullo iure cogente conceditur.
- 9 Donare uidetur sciens se posse recusare, quin obligetur, & se
obligari patiens.
- 10 Inuentum in instrumento donationis appositum, an, & quando
defectum inscriptionis suppleat, ut donatio absque illa ualeat,
& quando non.
- 11 Donatum est, sed debiti solutio, quando quis soluit debitum
naturaliter, licet ciuilitate esse indebitum.
- 12 Non tunc inscriptionis requiritur.
- 13 Nemo citari, nec tanquam indebitum repeti potest.
- 14 Quod limitatur num. 22.
- 15 Confessio, & assertio consentientis ad sui praedictum statuit.
- 16 Solutio ob causam de praerogato non obligatorem, quamuis causa
sit falsa, non reuocatur, neque solutum repetitur. Et ad quod
illa causa non uera consideretur.

- 16 Solutio indebiti ciuilitate, & naturaliter ex aliqua causa putati-
ua, & non uera facta non dicitur donatio.
- 17 Ex dispositione defuncti non solenni quoad institutionē, & legata
haeres, qui ab intestato successurus erat, rogatus etiam ab inte-
stato, legatarijs de equitate naturali non scripta naturaliter
tenetur, & solutum non repetit. Secus de equitate scripta.
- 18 Distractus potius, quam contractus dicitur datio ob causam, uel
ob debiti solutionem.
- 19 Indebiti actio ad repetendum si detur, multo magis exceptio doli
ad retinendum, & excludendum.
- 20 Ad indebitum utroque iure per ignorantiam siue iuris, siue facti
solutum, aut datum, seu promissum & repetitio, & exceptio
doli datur, & competit.
- 21 Idē, si esset indebitū solū ciuilitate, sed naturaliter debitū, ac igno-
rantia iuris solutū, & is, qui soluit, de dāno euitādo certaret.
- 22 Filio statim mortuo patre acquiritur dominium rerum, & bono-
rum paternorum, ac etiam possessio uera, stante statuto loci,
quod possessio defuncti in heredem continetur.
- 23 Ignorantia iuris non nocet, quando agitur de damno euitando.
- 24 Iuris error tollerabilior est, magisque praesumitur in feminis, quā
in masculis.
- 25 Legatum, seu relictum factum in minus solenni uoluntate quan-
do dicatur naturaliter debitum, & solutum, siue in stipula-
tione, uel contractu postea deductum, & promissum debeat, nec
repeti possit, & quando secus sit.
- 26 Legatum, seu relictum an, & quando dicatur factum ex ijs, uel
similibus uerbis, nolo relinquere, seu legare, uel habeo men-
tem, & uoluntatem legandi, seu relinquendi.
- 27 Velle incepisse non sufficit, nisi fuerit perfecta uoluntas, etiam
in dispositione inter liberos facta.
- 28 Confessio quando quoad possessionis translationem consentienti no-
ceat, & quando non.
- 29 In usufructuarij naturalis possessio transfertur, nisi contrarium
sit actum, siue conuentum.
- 30 Possidens, seu in possessione existens nomine alieno non dicitur
possidere, sed is possidet, cuius nomine possidetur.
- 31 Clausula ad habendum &c. quandoque non de uera possessione,
sed de corporali detentati. me intelligitur.
- 32 In detentatione corporali, & actuali si detinens turbetur, &
molestetur, quomodo ei succurratur.
- 33 Locatio rei mea à me possesse facta ab alio, me praesente, & scien-
te, possessioni meae non praedicit.
- 34 Constitutum de possidendo in instrumento nullo, & inualido appo-
situm nullam transfert possessionem.
- 35 Idem est in locatione in instrumento nullo, & inualido facta.
- 36 Possessorium retinenda uti possidetis competit solum uerē possi-
denti, & in eo obtinet solum uerē, & propriē possidens natu-
raliter, & ciuilitate, uel naturaliter tantum, uel ciuilitate tan-
tum, & non is, qui alieno nomine est in possessione.
- 37 Vfusfructuarius in possessione rei nomine proprietarij esse potest,
& tunc ei interdictum uti possidetis non competit.
- 38 Vfusfructus natura alteratur, & non ius usufructus, sed potius
quodam commoditas, & licentia percipiendi fructus concedi-
tur, atq; transfertur, quando actum est, ut possessio rei sit pe-
nes proprietarium, & illius nomine usufructuarius possideat.

E P I T O M E.

DONATIO non est, sed potius debiti solutio, & ob
causam datio, qm̄ haeres, qui aliās ab intestato succes-
surus erat, asserēs uoluntatem patris suae fuisse tēpore
sui obitus relinquere uxori suae usumfructū certi fun-
di, eundē fundū p̄fata uxori ad utendū, & usufructuan-
dū toto eius uitae tēpore dedit, cōcessit, ac assignauit.
Et ex hac assertione, seu cōfessione heredis nō dici
probatum, relictū huiusmodi usufructus fuisse à de-
functo factum, & illud, nec naturaliter, nec ciuilitate
esse debitum, & propterea dictam usufructus cōces-
sionē, & assignationē tanquam ignoranter, & errore
factam posse ab hærede per indebiti repetitionē, uel
doli exceptionem reuocari, dictamq; heredis confes-
sionē sibi nec quoad naturalem possessionē praedi-
casse,